

CO₂ Inventarisatielijst initiatieven

W.M. Laarakkers Combinatie B.V.

CO₂-prestatieladder 3 / 2022 – 2030

Laarakkers neemt actief deel aan initiatieven rond de reductie van CO₂ in de sector of daarbuiten.

Onderneming	:	W.M. Laarakkers Combinatie B.V.
PA Duurzaamheid	:	Mira Huyts
Datum	:	1 oktober 2021
Revisiedatum	:	19 november 2023
Versie	:	1.0 (conform handboek 3.1 SKAO)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	3
3. Lidmaatschappen en actieve deelname aan initiatieven	3
4. Passieve deelname aan initiatieven	13

1. Inleiding

Voor u ligt de inventarisatielijst initiatieven van W.M. Laarakkers combinatie B.V., hierna te noemen Laarakkers. Dit participatieplan is opgesteld in het kader van de CO₂-Prestatieladder. Het plan geeft een beschrijving hoe de participatie, zoals beschreven in het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, is geregeld.

2. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Als familiebedrijf zijn voor ons teamgeest, een goede werkomgeving, een platte organisatiestructuur en een goede balans tussen werk en privé heel belangrijk.

Wij ondernemen maatschappelijk verantwoord en ondersteunen de lokale verenigingen alsook de cultuur- en sportsector en verschillende sociaal-maatschappelijke doelen.

Binnen de Laarakkers Groep wordt de ecologische footprint steeds kleiner. Eind 2021 hebben wij het certificaat voor de CO₂-prestatieladder niveau 3 behaald.

Wij ondergaan regelmatig controles om deze status te behouden en verder te verbeteren. In het kader van een goede werksfeer investeren wij in de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Wij ondersteunen persoonlijk initiatief, scholing en ontwikkeldoelen. Daartoe bieden wij onze medewerkers individuele opleidingen, bijscholing en groeimogelijkheden. Als erkend opleidingsbedrijf leiden wij niet alleen vakkrachten op, maar bieden wij ook ontwikkelingsmogelijkheden aan stagiaires en studenten.

Daarnaast streeft Laarakkers naar duurzaamheid, kwaliteit, betrouwbaarheid en veiligheid op een hoog niveau na. Met ons integraal gecertificeerde ISO 9001:2015 kwaliteitsmanagementsysteem en het BRL SVMS-007 certificaat borgen wij het gehele sloopproces op een milieuvriendelijke, veilige en duurzame wijze.

Het is voor Laarakkers dan ook een logische volgende stap om duurzaamheid verder te integreren in de bedrijfsvoering van de organisatie en inzicht te krijgen van onze CO₂-uitstoot middels de certificering van de CO₂-Prestatieladder.

3. Lidmaatschap en actieve deelname aan initiatieven

De Rijksoverheid werkt samen met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en andere overheden aan een duurzame economie voor de toekomst. In deze circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt.

3.1 Deelname Stichting Insert

Wij zijn gestart als Connect Partner en deelnemer van Insert. Stichting Insert is een innovatief, circulair platform. Samen met haar leden en partners ondersteunen zij de transitie van een lineaire naar circulaire economie in de bouw-, groen- en civiele sector. Het doel is om door samenwerkingen te komen tot een betere en gezondere wereld, nu en voor toekomstige generaties.

Dit doen we door gebruik te maken van de Insert Marktplaats.

De Insert Marktplaats is een digitaal platform dat zichtbaarheid geeft aan herbruikbare bouwmaterialen, materialen uit de openbare ruimte en groenvoorzieningen. Zo hebben wij diverse materialen die vrij zijn gekomen uit de sloop op deze marktplaats te koop aangeboden.

Inmiddels hebben er marktonderzoeken plaatsgevonden:

- Marktonderzoek en initiatief nieuwe oogst- en proceshandleiding Hardhout
- Oogst- en proceshandleiding hardhouten kozijnen
- Marktonderzoek en marktrapport Circulaire plafondplaten

Op 17 juni 2022 zijn wij toegetreden als Kernlid van Insert.

Kernpartners geven mede sturing aan de inhoud van Insert en haar toekomstige ontwikkelingen. Wij zijn van mening dat onze kennis uit de markt, van belang is voor de keuzes voor morgen.

3.2 Deelname branchevereniging Veras en CO₂-brancheinitiatief

Veras stimuleert de professionaliteit en kwaliteit binnen de sloop- en asbestverwijderingsbranche. Bovendien stimuleert Veras het CO₂-brancheinitiatief.

Veel leden van VERAS zijn gecertificeerd voor de CO₂-prestatieladder. VERAS organiseert voor deze leden het CO₂-brancheinitiatief. Jaarlijks kunnen deze leden deelnemen aan twee bijeenkomsten waarbij informatieoverdracht en onderlinge kennisuitwisseling centraal staan. Hiermee kunnen de leden hun emissiereductiedoelstellingen realiseren en voldoen aan de eisen van de SKAO. Het doel van het initiatief is dat leden individueel door deze gezamenlijke aanpak enerzijds emissie reduceren en anderzijds kosten besparen als gevolg van een zuiniger bedrijfsvoering.

De onderwerpen die per bijeenkomst aan bod komen, zijn gericht op het sturen van de Sloopaannemers, hun medewerkers en klanten op het gebied van de CO₂-emissie.

Op 10 oktober 2022 hebben de leden een bezoek gebracht aan ons hoofdkantoor in Boxmeer. Tijdens deze vergadering hebben wij een presentatie gegeven over onze 4-zuilen model op het gebied van duurzaamheid.

<https://www.sloopaannemers.nl/themas-actueel/alles/-2235-veras-co2-brancheinitiatief-op-10-oktober-bijeen-geweest/>

3.3 Deelname branchevereniging BRBS Recycling

BRBS deelt kennis en ervaring op het gebied van de nieuwste afvalverwerkings-methodieken. Recycling is een belangrijk fundament in de circulaire economie en de sloop- en recyclingsector investeren veel om de hoge ambities vorm te geven. Dit symposium laat zien dat er nog veel moet worden gedaan om de circulaire economie te realiseren. Maar ook dat er al veel is gebeurd. In de toekomst zal circulair ondernemen onderdeel zijn van ieder bedrijf en ieder product. Dit symposium maakt de circulaire economie toegankelijk, geeft het goede voorbeeld en helpt ons op weg.

Jaarlijks vindt er een recyclingsymposium plaats. Tijdens dit symposium worden interessante en actuele presentaties vanuit overheid en bedrijfsleven gegeven. Deelnemers worden deskundig en gevarieerd geïnformeerd over actuele zaken die voor sloop, recycling, toeleverende industrie relevant zijn.

Op 16 november 2022 ging het Recyclingsymposium over het overkoepelende thema 'grip op grondstoffen'.

Op 22 november vindt het Recyclingsymposium voor 2023 Oud is het Nieuwe Nieuw! Plaats.

3.4 Business Club Maas Rhein

Business Club Maas Rhein is een Euregionale business club voor kennis-, informatie en contactenuitwisseling voor bedrijven gevestigd tussen de Nederlandse Maas en Duitse Rhein. Met het lidmaatschap willen we op de hoogte blijven van en actief grensoverschrijdend-netwerk onderhoud. Merlijn Güppertz, directeur Laarakkers Resite gebiedsontwikkeling, neemt actief deel aan de netwerk events.

3.5 Otherwyse

Otherwyse speelt in op innovatieve maatschappelijke ontwikkelingen om de leefbaarheid in- en rondom gemeente Cuijk en Maasduinen te bevorderen. Met het lidmaatschap willen we op de hoogte blijven van de laatste ontwikkeling op het gebied van innovatie. Otherwyse activeert de innovatiepotentie van individuen en organisaties in de regio Land van Cuijk en Maasduinen. Merlijn Güppertz, directeur Laarakkers Resite gebiedsontwikkeling, neemt actief deel aan de netwerk events en workshops. Bovendien wordt er regelmatig voor bijeenkomst gebruik gemaakt van ons kantoor in Boxmeer.

3.6 AgriFoodTech platform

Dit is een kennisplatform waarbij we tussen overheid, onderwijs en ondernemers kennis uitwisselen die een sterk land van Cuijk nastreven. Het platform AgriFood Tech wordt gedragen door mensen die in Land van Cuijk actief zijn binnen het bedrijfsleven, onderwijs en de overheid. Ze zijn actief in diverse projecten en initiatieven van het platform. Dat doen ze op basis van een diepe verbinding met de regio én hart voor de sectoren agri, food en tech. Met het lidmaatschap bouwen we een kennisplatform, netwerk en intensieve samenwerking op met de leden uit de Laarakkers is een van de deelnemers vanaf de oprichting. Wiljan Laarakkers is actieve deelnemer van het team.

3.7 Waterstoftankstation

We hebben met onze groep van bedrijven een transportfirma recent een grondstuk in Heijen gekocht. ca. 500 meter gelegen van de afrit A77. Optie is om op deze plek een waterstoftankstation te maken. Geschatte afzet is 100.000 kg / jaar. Dit is de minimale afzet om een waterstoftankstation rendabel te krijgen. We zijn in overleg met grootgebruikers en de overheden om dit voor elkaar te krijgen. Dit zal echter door de langzame procedures ca. 2 a 3 jaar duren is de verwachting. Een ander optie is onze locatie in Sambeek. Echter is het vanwege een tekort aan netcapaciteit pas in 2028 mogelijk om een groot zakelijke aansluiting te krijgen.

3.8 Industriële Kring ondernemersvereniging

De Industriële Kring ontwikkelt zich samen met de verenigde ondernemers in haar bedrijventerreinverenigingen en ondersteunt door Stichting Duurzaam Bedrijven Overleg, naar een ideaal

ondernemersklimaat dat adaptief en intelligent is met een optimale afstemming tussen saamhorigheid, duurzaamheid, veiligheid, ruimtelijke inrichting en het individu.

Als Industriële Kring, samen met alle stakeholders, stellen wij het beleid en de strategie op voor de regio Land van Cuijk & Noord-Limburg gebaseerd op vier thema's (Identiteit & Communicatie, Infrastructuur & Ruimte, Milieu & Duurzaamheid en Arbeidsmarkt & Onderwijs). Dit met het doel dat een vitaal, representatief en toekomstbestendig ondernemersklimaat ontstaat en behouden blijft. Wiljan Laarakkers is voorzitter van de industriële kring thema werkgroep infrastructuur en ruimte. Daarin heeft zij regelmatig overleg met de gemeente om vanuit de invalshoek infrastructuur en ruimte, de gemeente te ondersteunen en van adviezen te voorzien over de toekomstige inrichting ten behoeve van het Land van Cuijk. <https://www.inzaken.nl/onderwerpen-behandelen-in-het-grotere-regiobelang/>

3.9 Vastgoed Sociëteit LvCM – Land van Cuijk en Maasduinen

De Vastgoedsociëteit LvCM vormt een brug tussen partijen, die uit verschillende vakgebieden actief zijn in de vastgoedwereld. Door middel van bijeenkomsten en excursies wordt kennis gedeeld en kunnen relaties ontstaan en onderhouden worden. De deelnemers bestaan uit projectontwikkelaars, makelaars, architecten, woningcorporaties, bouwaannemers, beleggers en zakelijke dienstverleners. Met het lidmaatschap nemen we deel aan het kennisplatform en blijven we op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op het gebied van vastgoed.

3.10 H2MODUS project - H2 MODular Universal propulsion System

Nederland is nog steeds sterk afhankelijk van energiedragers met een CO₂ voetafdruk, zoals aardgas, olie, steenkool benzine en diesel. Zowel op basis van haar eigen klimaatdoelen zoals vastgelegd in de klimaatwet als op basis van de huidige geopolitieke situatie is duidelijk dat alternatieven voor fossiele brandstoffen meer dan welkom zijn.

Een alternatieve energiedrager, niet gebaseerd op koolstofatomen, is waterstof (H₂). Waterstof fungeert namelijk als een circulaire energiedrager, zie figuur 1a. Elektrische energie splitst water (H₂O) in waterstofgas (H₂) en zuurstofgas (O₂). Dit proces heet elektrolyse. De toegevoegde elektrische energie is nu opgeslagen in de molecuulverbindingen van de gassen. Door de waterstof en zuurstof in een brandstofcel gecontroleerd te laten reageren tot water, komt deze energie weer vrij in de vorm van elektriciteit. Water is in Nederland alom beschikbaar, zuurstof vormt onderdeel van de atmosfeer, en dus hoeft alleen het waterstofgas te worden opgeslagen in gastanks om energie opslag te realiseren.

Laarakkers Groep is op 2 september 2022 consortiumpartner geworden van het project H2MODUS in samenwerking met RAAK-mkb. De regeling RAAK-mkb financiert 2-jarige onderzoeksprojecten van hogescholen in samenwerking met het mkb. Het doel van de regeling is het bevorderen van kennisuitwisseling om het innovatief vermogen van mkb-ondernemingen te vergroten. Het samenwerkingsverband met het H2MODUS project, fungeert als aanjager van waterstoftechniek en brengt partijen als wetenschappelijk onderzoek, onderwijsinstellingen, technologische ontwikkelaars en potentiële afnemers met elkaar in contact. In dit project neemt Laarakkers deel als "toekomstig afnemer" van waterstof.

3.11 Samenwerking met Wienerberger Duitsland

Van oud betonpuin naar grondstoffen voor nieuwe beton

Dit voorjaar is de Laarakkers Groep begonnen met proeven om van gemalen metselwerkpuin een hoogwaardige grondstof te produceren voor Wienerberger. Cement heeft een aanzienlijke CO₂ uitstoot, en door deze terug te winnen en als grondstof (grindvervanger) aan te bieden, kan in de toekomst CO₂ reductie gerealiseerd worden. Bovendien wordt minder een beroep gedaan op winning van bodemgrondstoffen.

Van oud betonpuin naar grondstoffen voor nieuwe beton: Laarakkers draait volop mee in de circulaire industrie. Toeslagmaterialen/grondstoffen die normaal gesproken gebruikt worden voor beton worden steeds schaarser. Als gevolg daarop is er een stijgende vraag naar recyclingmaterialen. Een goede reden voor Laarakkers om zich verder te ontwikkelen in de circulaire industrie en te investeren in zowel de kwaliteit als de uitbreiding van de productie van betongranulaten.

De eerste monsters, in mei 2022 bestonden uit een viertal productiematen:

- CM-chamotte 0/0,5 mm
- CM-chamotte 0/1 mm
- CM-chamotte 0/2 mm
- CM-chamotte 0/4 mm

De 0/4 betongranulaat wordt steeds meer afgenomen door stratenmakers en hoveniers voor het stabiel maken van het zandbed onder bijvoorbeeld straten, terrassen en opritten. De betongranulaat wordt hiervoor op verschillende manieren toegepast. Zo kan het met zand gemengd worden, maar gebruiken ze ook 100% betongranulaat voor de stabilisering.

Aan de fijnere korrelfracties zijn significant hogere productiekosten verbonden. De productiecapaciteit neemt af naarmate de korrelmaat fijner is. Nadat Wienerberger de monsters heeft getest, bleek de korrelgrootte 0/2 mm de beste perspectieven te bieden. Wienerberger zit nu in de testfase met onze producten. We wachten hun bevindingen verder af.

3.12 DGNB certificering (lidmaatschap Duitsland)

Laarakkers streeft ernaar om de ontmanteling, materiaalrecycling en logistiek duurzamer en CO₂-gereduceerd te maken. Als lid van de DGNB German Sustainable Building Council maken we deel uit van Europa's grootste netwerk voor duurzaam bouwen. In dit netwerk wordt continu uitgewisseld over het thema duurzaamheid in de levenscyclus van gebouwen, waar ook sloop onder valt. In afstemming met onze opdrachtgevers streven wij in de toekomst steeds meer naar de certificering van geselecteerde demontageprojecten. De relevante processen worden gecontroleerd op duurzaamheid, eventuele verbetermogelijkheden worden gesignaleerd en vervolgens door ons aangepast. Zo kunnen we ons blijven ontwikkelen op het gebied van duurzaamheid.

Duurzaamheid en innovatie zitten verankerd in ons DNA. DGNB maakt projecten inzichtelijk en transparant.

3.13 Betonakkoord

De Nederlandse betonsector wil zich proactief inzetten om versneld te verduurzamen en daarmee een proeftuin voor vernieuwing worden. Het Betonakkoord vormt de organisatorische basis om gezamenlijk met alle partijen ambitieuze verduurzaming in de betonsector te realiseren. <https://www.betonakkoord.nl/ondertekenaars/>

3.14 Opmerkelijke Ondernemer Land van Cuijk

Bij uitzondering zijn in november 2021 drie ondernemers uitgeroepen tot Opmerkelijk Ondernemer van het jaar. Genomineerden Karel Jennissen (N+P Group), [Wiljan Laarakkers \(Laarakkers\)](#) en René van der Vleuten (Globemilk) gaan alle drie met een award naar huis. Deze drie ondernemers sprongen eruit toen de selectiecommissie van de Ondernemersprijs alle – ruim negentig - oud-winnaars, genomineerden en starters van de afgelopen 24 jaar onder de loep nam.

Een keuze tussen deze drie maken is volgens de jury 'onmogelijk'. Deze ondernemers hebben zich na het winnen van de Ondernemersprijs - in respectievelijk 2007, 2011 en 2017 – sterk verder ontwikkeld. Karel Jennissen valt op door zijn innovativiteit, langetermijnvisie en doorzettingsvermogen. Wiljan Laarakkers is sterk in risicobeheersing, digitaliseren van de organisatie én toekomstgerichte samenwerkingsverbanden, niet alleen voor zijn bedrijf, maar ook voor de gemeenschap. René van der Vleuten wordt een 'slimme boer' genoemd; hij is een snelle besluitvormer en moedig, maar niet overmoedig.

Bron: ondernemersprijs land van Cuijk en Noord-Limburg

3.15 Expo New Energy – Waterstofdagen Land van Cuijk - Op 7, 8 en 9 april 2022

De expo is een nieuw Regionaal event met nationale werking!

Waterstof is de enigste echte oplossing voor onze zware bouwmachines om op de middellange termijn 'zero emissie' te bereiken. Laarakkers is één van de initiatiefnemers van de Expo New Energy. En heeft tevens deelgenomen aan de Expo welke plaatsvond in het Inspyrium in Cuijk.

“De Expo is een prachtige combinatie en samenwerking vanuit de initiatiefnemers in het Platform AgriFood Tech. Hierin is de overheid vanuit Gemeente Land van Cuijk en EUREGIO sterk vertegenwoordigd. Het partnerschap met de Industriële Kring en Cubox biedt het regionale bedrijfsleven een mooi podium. Daarnaast wordt het onderwijs nauw betrokken bij het event. Vanuit de projectgroep Sterk Techniek Onderwijs maakt het voortgezet onderwijs kennis met nieuwe energie. Uniek is de doorlopende leerlijn waarbij drie universiteiten actief een bijdrage leveren in een hackathon. De universiteiten Wageningen UR, TU Eindhoven en Universiteit Utrecht brengen hiervoor hun studenten en kennis in.”

Tezamen met ondernemers en diverse gemeente- vertegenwoordigers werd de expo geopend. Bij de opening gaven gastsprekers hun visie op dit onderwerp. Naast ondernemers, scholieren en studenten uit de regio had ook het grote publiek toegang tot de Expo New Energy. Laarakkers had als initiatiefnemer ook een stand om het bedrijf en haar duurzaamheidsstrategie te presenteren.

De Laarakkers Groep is zeer geïnteresseerd in het onderwerp waterstof. Inmiddels hebben we een duurzaamheidsstrategie ontwikkeld op basis van het 4-zuilen model, waarbij waterstof één van de thema's is als het gaat om verduurzamen van ons wagen- en machinepark.

Wij onderzoeken hoe waterstof ons kan helpen om in de toekomst emissievrij te werken. De eerste stappen richting duurzaamheid zijn gezet en hoe mooi zou het zijn als we samen met de andere bedrijven verdere stappen richting zero emissie kunnen zetten.

We hebben het Land van Cuijk geënthousiasmeerd voor waterstof. Dit omdat de gehele infrastructuur nu nog ontbreekt en er nu aan gewerkt moet worden om die over 2030 klaar te hebben.

We willen in deze setting de komende jaren nog 2 beurzen organiseren in de overgang van fossiele brandstoffen naar nieuwe energiedragers. De volgende onderwerpen zouden zonne-energie of windenergie kunnen zijn.

Meer informatie over de [Waterstofdagen](#) en [inzaken](#)
<https://www.noordlimburgbusiness.nl/lees-meer/nieuws/22545/expo+new+energy+waterstof+en+meer+in+land+van+cuijk>

3.16 Testen waterstofauto (waterstof als alternatieve brandstof)

Wij hadden in de maand mei 2022 een waterstofauto op proef. Het doel was om onze medewerkers de mogelijkheid en de ervaring te bieden om in een waterstof auto te rijden.

Rijden op waterstof. Milieuvriendelijker kan bijna niet. Er komt geen CO2 aan te pas. De uitstoot van een waterstofmotor is puur water. Wij hebben getest of deze auto een interessant alternatief is voor duurzame mobiliteit. Hij rijdt mooi, maar het zwakke punt is het tanken van waterstof. Er zijn nog te weinig tankstations en het tanken langer.

3.17 Hergebruik gevelbekleding

Bij de sloop van het Commerzbank-gebouw in Düsseldorf hebben we circa 125 ton gevelbekleding kunnen behouden voor hergebruik. De platen werden zeer zorgvuldig handmatig gedemonteerd en op pallets verpakt. Een gespecialiseerd bedrijf heeft de conglomeraat-platen gereinigd om elders weer een nieuwe bestemming te kunnen krijgen. Duurzame sloop en geen verspilling van grondstoffen. Deze methode wordt ook op andere Duitse projecten toegepast

3.18 Hergebruik baksteen

Op onze ontwikkellocatie in Viersen-Dülken, vlak over de grens bij Venlo, zijn wij met de sloop van een oud fabrieksterrein begonnen. Een gebouw in de echte Nederrijn-stijl, grotendeels van baksteen gebouwd. De stenen worden verwijderd, schoongemaakt en op pallets bij onze klant afgeleverd. Dit is geen recycling maar upcycling.

Als onderdeel van onze duurzaamheidsstrategie willen we de komende jaren zoveel mogelijk materialen uit de sloop terug in de kringloop brengen, bij voorkeur in een hoogwaardige vorm. Samen met onze klanten en organisaties zoals Insert en DGNB zijn we hiernaar op weg. Deze methode wordt ook op andere projecten toegepast zoals het Korenveld Wanroij project.

3.19 Onderzoekstage “Laarakkers eerste zero emissie project”

Op Het klimaat verandert, overheden spelen hierop in en stellen steeds strengere eisen aan de emissie uitstoot op de bouw. Met als gevolg dat vooruitstrevende bedrijven steeds meer inzetten op duurzaamheid. Hierin is Laarakkers al een eind op weg, maar ze willen nog duurzamer worden.

Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen hoeveel emissie er vrijkomt bij de huidige manier van slopen en hoe deze vermeden of beperkt kan worden.

Probleemstelling

Tot op heden is binnen Laarakkers niet bekend hoeveel emissie er wordt uitgestoten bij de uitvoering van een sloopproject. Hoewel dit wel van belang is om een project emissie loos uit te

voeren. In het jaar 2021 is er wel onderzoek gedaan naar de CO₂-uitstoot van machines op basis van verschillende brandstoffen. Maar dit geeft geen goed beeld van de totale emissie uitstoot bij een slooproject.

Grondstofverwerking

De emissie uitstoot bij een slooproject is namelijk niet alleen te wijten aan de machines maar ook aan de grondstoffenverwerking. Een groot deel van deze grondstoffen verwerkt Laarakkers zelf in de vorm van granulaten. Een ander kleiner deel van de grondstoffen wordt verwerkt door derden.

In het onderzoek zijn zowel de emissie uitstoot van de machines als die van de grondstoffenverwerking meegenomen. Ook is er in het onderzoek ingegaan op welke manier deze emissie uitstoot vermeden of beperkt kan worden.

Brandstof en brandstofverbruik

Uit het onderzoek is gebleken dat de CO₂ uitstoot van het materieel afhankelijk is van het soort brandstof en het brandstofverbruik. Door de toepassingen van schonere brandstoffen zoals HVO100 kan er met geringe CO₂-emissies gewerkt worden. De fijnstof- en NO_x uitstoot van het materieel is niet direct af te leiden uit het brandstofverbruik. Wel is deze te verminderen door het gebruik van ChangeXL als brandstof.

CO₂ compensatie

Bij het verwerken van de grondstoffen komt ook CO₂ uitstoot vrij. Maar omdat de grondstoffen die vrijkomen bij de sloop hierbij grondstoffen zijn die normaal uit de natuur komen vervangen, spreken we van CO₂ compensatie. Deze compensatie is bij het project in Kaarst zo hoog dat het ruimschoots de CO₂ die vrijkomt van het materieel, compenseert.

Dit betekent dat Laarakkers in Kaarst al een CO₂ neutraal project uitvoert waarbij door recycling van de grondstoffen de complete CO₂ uitstoot van het materieel wordt gecompenseerd. Wanneer de sloop volledig zou worden uitgevoerd met zero emissie materieel en de grondstoffen worden afgevoerd met zero emissie vrachtwagens, kunnen we spreken van het eerste zero emissie project.

3.20 Jong Ondernemend Platform

JOP is een platform om laagdrempelig te netwerken, voor- en door jonge ondernemers in Land van Cuijk en Noord-Limburg. Jonge ondernemers ontdekken en verbinden: dát is de missie van het Jong Ondernemend Platform (JOP) - een plek waar we op een toegankelijke manier elkaar versterken.

JOP is ontstaan door jonge ondernemers die, net als veel andere jonge ondernemers, niet veel met lokale netwerkbijeenkomsten hadden. Netwerkbijeenkomsten hebben immers niet het meest aansprekende imago: grijze mannen en vrouwen in pak waar veel jonge ondernemers - buiten het ondernemerschap om - weinig overeenkomsten mee hebben.

We zien dat jonge ondernemers een bepaalde aantrekkingskracht op elkaar hebben en geloven dat zij elkaar kunnen versterken. Met mede-ondernemers kun je namelijk veel beter over ondernemerschap-gerelateerde uitdagingen praten dan met vrienden of familie. Om deze ontmoetingen en gesprekken te faciliteren hebben we JOP in het leven geroepen.

Wij willen jonge ondernemers een aantrekkelijke mogelijkheid geven om laagdrempelig met elkaar te netwerken. Door elk jaar een aantal borrels te organiseren zetten wij ons in voor de

ontdekking en verbinding tussen jonge ondernemers in de regio. Hier treffen zij andere jonge ondernemers, wat het makkelijker én leuker maakt om elkaar te leren kennen.

Jonge ondernemers lopen veelal tegen dezelfde uitdagingen aan en kunnen elkaar verrijken met inzichten die aansluiten op vandaag de dag én morgen. Door hen laagdrempelig samen te brengen willen we het jonge ondernemerschap in de regio stimuleren en werken aan een goed ondernemersklimaat voor de toekomst.

Boyk Martens van Wim Martens Logistics is [mede initiatiefnemer](#) van JOP.

3.21 Werkgebonden personenmobiliteit

Om de mobiliteit van onze medewerkers in kaart te brengen, hebben wij een mobiliteitsindex laten maken door BMN Brabant Mobiliteitsnetwerk (Samen voor een duurzaam bereikbaar Brabant). Hieruit is een mobiliteitsscore uitgekomen. De Mobiliteitsindex geeft inzicht én biedt concrete handvatten om (verder) te werken aan een duurzaam mobiliteitsbeleid voor onze organisatie.

Om ons hier meer in te verdiepen, hebben op donderdag 21 september 2023, 2 medewerkers deelgenomen aan de webinar rapportageverplichting werk gebonden personenmobiliteit (WPM - nieuwe wet per 1 januari 2024). Hier komt uit dat wij voor nu niet rapportage plichtig zijn. Dit neemt niet weg dat we hiermee aan de slag gaan. Het mobiliteitsbeleid wordt in de toekomst nog opgepakt

3.22 Presentatie en demonstratie College van B&W Súdwest-Fryslân (DU)

Dinsdag 14 maart hebben we een presentatie gehouden voor het College van B&W van de gemeente Súdwest-Fryslân. Zij waren op werkbezoek in de gemeente Land van Cuijk. De wens was of Laarakkers haar inzichten over circulair ondernemen wilde toelichten.

Tijdens het bezoek hebben we ons duurzaamheidsbeleid uitgelegd en verteld over circulair slopen. Het college is tevreden en vol nieuwe inzichten naar huis gegaan.

3.23 Circulair slooproject Contiweb Boxmeer

In opdracht en in samenwerking met Contiweb B.V. hebben wij een circulaire sloop uitgevoerd. Voor de start van de sloopwerkzaamheden zijn alle bedrijfshallen inclusief de (bovenloop)-kranen op het terrein verkocht. De koper zal deze op een andere locatie weer opbouwen. Ook het kantoormeubilair, inventaris en diverse machines afkomstig uit de bedrijfshallen, hebben via een veilingen een nieuwe bestemming gekregen. Bovendien zijn diverse materialen te koop aangeboden op onze Insert marktplaats.

In het kader van onze duurzaamheidsstrategie is dit project een uitstekend voorbeeld van circulair slopen.

3.24 Haalbaarheidsonderzoek waterstofproductie HYNOCA-installatie

Begin 2022, is Laarakkers tezamen met Ekwadraat Advies en Bob Busser (Hydevco) gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar eigen productie van waterstof. Laarakkers heeft het initiatief opgevat om een HYNOCA®-installatie op te richten op haar locatie aan de Stalenberg 18 in Sambeek. De installatie zal worden ingezet voor de verwerking van diverse restpartijen A- en B-hout. De installatie produceert syngas, wat wordt omgezet in waterstof. Deze waterstof

wordt vervolgens ingezet als duurzame brandstof voor het eigen materieel of verkoop aan derden.

Daarnaast leidt deze ontwikkeling ertoe dat er op bouw-/slooplocaties geen uitstoot van stikstofoxiden meer plaatsvindt en minder geluid wordt geproduceerd. Dit is een mooie stap in de verduurzaming van het bedrijf.

Samenvatting en kenmerken

- Plaatsing HYNOCA®-installatie met een oppervlakte van ca 1000 m2 op het bestaande bedrijfsperceel aan de Stalenberg 18;
- Installatie biedt de mogelijkheid voor energierugwinning uit reststromen sloophout door productie waterstof met HYNOCA®-proces;
- Met het geproduceerde waterstof kan eigen materieel worden verduurzaamd. Dit maakt emissievrij werken mogelijk en wordt minder geluid geproduceerd.

Projectbeschrijving

De beoogde locatie is op het terrein van de weegbrug aan de Stalenberg 18 te Sambeek. Onderstaand figuur toont een impressie van de beoogde installatie. De bebouwing krijgt een oppervlakte van circa 1000 m2. De precieze situering van de installatie op deze locatie zal nog worden bepaald.

Subsidie mogelijkheden

Half juli 2023 is er een quickscan uitgevoerd. Dit verslag geeft overzicht van de subsidiemogelijkheden voor de plannen van de firma Laarakkers te Sambeek voor het ontwikkelen en realiseren van een waterstofproductie-installatie (volgens het concept van Hydevco). Daarnaast zal het ingaan op de mogelijkheden m.b.t. de opslag en het gebruik van waterstof voor de reguliere bedrijfsactiviteiten van het bedrijf.

Haalbaarheid

In juli 2023 zijn we gestopt met de activiteiten. We zien 2 grote bezwaren. De eerste is dat we geen grote stroomaansluiting krijgen vóór 2028. De tweede is dat we verwachten dat de kostprijs van waterstof ver onder de productieprijs van de installatie zal liggen. Ook de afzet van waterstof is de komende 5-10 jaar nog niet zo makkelijk.

3.25 Hoogwaardig hergebruik van gevelbekleding Commerzbank-gebouw (DU)

Bij de sloop van het Commerzbank-gebouw in Düsseldorf hebben we circa 125 ton gevelbekleding kunnen behouden voor hergebruik.

De platen werden zeer zorgvuldig handmatig gedemonteerd en op pallets verpakt. Een gespecialiseerd bedrijf heeft de conglomeraat-platen gereinigd om elders weer een nieuwe bestemming te kunnen krijgen.

3.26 Laarakkers duurzaamheidsverslag 2022

Het thema Duurzaamheid staat bij Laarakkers hoog in het vaandel. Daarvoor hebben wij een Duurzaamheidsverslag gemaakt, waar alle aspecten van het duurzaamheidsbeleid van Laarakkers ter sprake komen. Dit rapport zal aan alle klanten en partners worden overhandigd.

Het is uitgebracht in zowel Duits als Nederlands, omdat de meeste klanten en partners in Duitsland zitten.

We weten dat we als sloop- en recyclingbedrijf pioniers zijn in onze markt, maar tegelijk zijn we nederig gestemd over de klimaatdoelstellingen volgens het akkoord van Parijs die we met z'n allen willen halen. Vooral de zware, veelal diesel aangedreven machines die voor ons werk nodig zijn, stoten bij het slopen vele tonnen CO₂ uit. Onze verantwoordelijkheid voor het milieu is dan ook groot.

Daarom zijn wij zeer actief op het gebied van elektrificatie, waterstofaandrijving, het gebruik van CO₂-arme brandstoffen en logistieke routeoptimalisatie. Ook materiaalrecycling op het gebied van beton en staal draagt bij aan de besparing van CO₂-emissies.

Wij beschouwen dit als een belangrijke bedrijfstak voor onze Groep, die wij de komende jaren zeker verder zullen uitbreiden. Het duurzaamheidsverslag is via onze websites te downloaden.

3.27 Recycling van gips

Bij de sloop van een gebouw zijn 890 ton gips vrijgekomen. Het gips wordt door het bedrijf GipsNet B.V. verwerkt tot poeder dat weer verwerkt wordt in de gipsplatenindustrie. De gips verwerkende industrie is hierdoor in staat natuurlijk gips te vervangen met upcycled gips, dit beperkt het gebruik van natuurlijke grondstoffen. Door dit proces kan ongeveer 98% van het materiaal hergebruikt worden

4. (Passieve) deelname aan initiatieven

Deelname (overige) brancheverenigingen

Om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en innovaties in en rondom de sloop-, bouw- en vastgoedsector, is Laarakkers aangesloten bij diverse brancheverenigingen te weten:

4.2 VVTB, Vereniging voor Verwijdering van Toxische en gevaarlijke Bouwmaterialen VVTB

VVTB geeft inzicht in hoe asbesthoudende materialen en andere gevaarlijke materialen op een deskundige en milieuvriendelijke wijze verwijderd kunnen worden.

Reden deelname: op de hoogte blijven van de laatste stand der techniek.

4.3 Cumela, brancheorganisatie voor groen, grond en infra

Cumela Nederland wisselt branche gerelateerde kennis en contacten uit geeft inzicht in de laatste innovaties omtrent grondverzet- en infrawerkzaamheden.

Reden deelname: op de hoogte blijven van de laatste stand der techniek.

4.4 CUBOX

Cubox deelt relevante kennis- en informatie omtrent de sloop-, bouw- en vastgoedsector.

Reden deelname: op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen